

MAURER Dóra**Ahogy tetszik**

November 28 – Január 10

A Vintage Galéria kiállítása Maurer Dóra utóbbi években alkotott műveiből mutat be egy válogatást. A tárlat címe az életmű egyik legfontosabb műcsoportjára, a *Quod libet*-képek sorozatára utal. Történeti perspektívából nézve a kifejezés vonatkozhat az egymást keresztező, egymást ellenpontoszó dallamokra épülő játékos zenei kompozíciókra, illetve a barokk trompe l'oeil csendéletfestészet egyik ismert típusára, amelyen egymás mellett hagyott-felejtett hétköznapi tárgyak illuzórikus képei bukkannak fel. Jóllehet Maurer művei (és képsorozatai) gyakran egymást ellenpontoszó és kiegészítő szólamokra épülnek, és ekként polifonikus zenei szerkezetet mutatnak, illetve gyakran visszatérnek a művész alkotásain az illuzórikus rövidülések, projekciók és anamorfózisok, a *Quod libet* kifejezés használata mégsem tekinthető konkrét művészettörténeti utalásnak. A cím sokkal inkább vonatkozik egy alkotói módszerre és alapállásra, amelyet játékosággal párosuló kísérletezőkedv jellemez. Maurer különféle médiumokban megalkotott műveinek gyakran alapjai kötött rendszerek és struktúrák, amelyeket a művész lépésenként mozdít ki és csúsztat szét, és ezáltal új forma- és színhangzatokat teremt. Maurer festményeinek visszatérő motívumai és tárgyai az illuzórikusan elhajló, egymást keresztező színsíkok és színmezők, amelyek az évek során egyre inkább eltávolodnak a művész által az 1970-es években megalkotott *Mennyiségtáblák*, *Displacement-ábrák* és az azokra épülő *Quasi*-képek kötött rendszerétől: játékosan elnyújtóznak, lebegnek, egymásba és egymásra hajlanak, olykor egymás mozgásfázisaiként követik egymást. A kiállításon szereplő *Quod libet*-képek perspektivikusan rövidülnek, az *Overlappings*-kompozíciók imaginárius héjszerkezetekként kerülnek fedésbe egymással, az *IXEK* sorozat motívumai pedig egymást keresztezve hoznak létre új szinkombinációkat és konstellációkat. Maurer érzékletesen utalt ez utóbbi, minden korábbinál poétikusabb alkotásaira formatornaként. Az imaginárius térben lebegő alakzatokat akár – Josef Albers épp Maurer Dóra által magyarra fordított színelméleti kötetét, a *Színek kölcsönhatását* idézve – egymásra hajló, egymással gyakran „reciprok” viszonyban lévő „színhártyáknak” is nevezhetjük, amelyek képzeletbeli mozgásai a komplementer színek és a hideg-meleg kontrasztok intenzív vibrálását vagy melankóliával teli harmóniáját hívják életre. Maurer művészete leírható a mozgó síkok változó konstellációinak szabad játékaként – az életmű egésze egy következetesen kibontott konceptuális program megtestesülése, amely a látszat ellenére elsősorban nem képzőművészeti vagy matematikai, hanem inkább ismeretelméleti kérdésekből indul ki. Dieter Honisch találó megfogalmazása szerint ugyanis Maurer Dórát „nem a művészet érdekelte, hanem a valóság és a valóság állandóan változó megnyilvánulása.” A Vintage Galéria kiállítása „a valóság állandóan változó megnyilvánulásainak” új konstellációit mutatja be. Az „ahogy tetszik” elve szerint egymásra és egymásba íródó, zenei partitúrákhoz is hasonlatos alakzatok mintegy a szemünk előtt „játsszák le” a formák születésének folyamatát, a formateremtés örömeinek dinamikus, mégis mozdulatlan képeit adva.

Maurer Dóra a magyar művészettörténet megkerülhetetlen szereplője, aki 1968-tól kettős állampolgárként ingázott Bécs és Budapest között, elősegítve a magyarországi neoavantgárd nemzetközi kapcsolatrendszerének kiépülését. Művészetszervező tevékenysége mellett művészetpedagógiai aktivitása is korszakos jelentőségű, az 1970-es években Erdély Miklóssal közösen vezetett kreativitási gyakorlataival egy új művésznemzedék gondolkodását formálta, 1990 után pedig a Képzőművészeti Egyetem professzoraként több művészgenerációt nevelt fel. Ausztriában és Németországban a hetvenes évektől fogva rendszeresen kiállít, napjainkban pedig a nemzetközi szinten legismertebb magyar képzőművésznek tekinthető, aki a globális művészettörténeti kánon részévé vált. Művei a közelmúltban olyan meghatározó közgyűjteményekbe kerültek be, mint a londoni Tate Modern, a párizsi Centre Pompidou, a New York-i MoMA és a chicagói The Art Institute. 2011-ben jelentős nemzetközi érdeklődést váltottak ki művei az Isztambuli Biennálén. Az utóbbi években csoportos kiállításon szerepelt többek között a Centre Pompidouban (*Promises of the Past*, 2011), a chicagói The Art Institute-ban (*Light Years: Conceptual Art and the Photograph, 1964–1977*, 2011; *Photography Is*, 2014), a MoMA-ban (*Transmissions. Art in Eastern Europe and Latin America 1960 – 1980*, 2015), a Whitechapel Galleryben (*Adventures of the Black Square. Abstract Art and Society 1915 – 2015*, 2015) és a Tate Modernben (*Performing for the Camera*, 2016). A White Cube két önálló kiállítást is rendezett műveiből (*6 out of 5, White Cube Mason's Yard*, 2016; *Dóra Maurer, White Cube Bermondsey*, 2019), továbbá 2019-től hivatalosan is képviseli művészetét a Vintage Galéria mellett. Idén nyílt meg a Tate Modernben Maurer Dóra retrospektív kiállítása, amely nemcsak a művész életműve, hanem általában a hazai képzőművészet nemzetközi recepciója szempontjából is mérföldkőnek tekinthető.

Fehér Dávid

MAURER Dóra

Ahogy tetszik

Quod Libet 64, (2008) 2015
acrylic on canvas and wood, 28x142 cm, MD520

Quod Libet 65, 2017
acrylic on canvas and wood, 48x148 cm, MD542

///

Overlappings, 2006
graphite and chalk on paper, 32x50 cm

Overlappings, 2006
graphite and chalk on paper, 32x50 cm

Overlappings, 2006
graphite and chalk on paper, 32x50 cm

Overlappings, 2006
graphite and chalk on paper, 50x32 cm

Overlappings, 2006
graphite and chalk on paper, 50x32 cm

///

IXEK 24, 2019
acrylic on canvas and wood, 106x126 cm, MD553

IXEK 21, 2017
acrylic on canvas and wood, 125x146 cm, MD544